

OPINIA PRAWNA

dotycząca petycji Burmistrza Miasta Zakopane w sprawie zainicjowania zmian ustawy Prawo ochrony środowiska

W dniu 9 października 2024 do Urzędu Gminy wpłynęła od Burmistrza Miasta Zakopane „petycja w sprawie wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2007r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową”.

Autor petycji domaga się zmiany przepisów ustawy i rozporządzenia poprzez wprowadzenie mechanizmu, zgodnie z którym będzie istniała możliwość weryfikacji jakości powietrza w takich miejscowościach, które sąsiadując ze sobą oraz położone są na obszarze tego samego województwa, o ile łączna liczba mieszkańców tych miejscowości jest większa niż 25 tysięcy, gdy miejscowości te położone są na terenie województwa, w których jednocześnie wskaźnik intensywności ruchu turystycznego jest wyższy niż średni dla terytorium Polski. Dodatkowo zachęca się do wystąpienia Rady Gminy Karczmiska z petycją tożsamej treści do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową wprowadza następujące przesłanki, których spełnienie pozwala na wprowadzenie takiej opłaty:

- 1) klimatyczne,
- 2) krajobrazowe,
- 3) umożliwiające pobyt osób w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych.

Uzasadniając żądanie petycji wskazano - w zakresie wypełnienia przesłanki klimatycznej, że aktualnie funkcjonujące przepisy warunkują możliwość pobierania opłaty miejscowej w sytuacji gdy spełnione są następujące parametry:

- dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu,
- dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Autor petycji wskazuje na odmienne podejście ustalania w/w parametrów. Otóż w zakresie jakości powietrza parametry te ustalane są dla całego obszaru strefy w rozumieniu art. 87 ust 2 Prawa ochrony środowiska, który stanowi, że: „Strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, stanowią:

- 1) aglomeracje;
- 2) miasta;
- 3) pozostały obszar województwa niewchodzący w skład aglomeracji i miast.”

Ponadto strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, oraz ich nazwy, kody i obszary określa załącznik do ustawy.

Natomiast jeżeli chodzi o weryfikację dopuszczalnego poziomu pola elektromagnetycznego – jego weryfikacja odbywa się bezpośrednio na terenie danej miejscowości, a nie w sposób analogiczny jak dotyczy to weryfikacji jakości powietrza.

Autor petycji wskazuje, że sposób ustalania dopuszczalnego poziomu niektórych substancji w powietrzu może być krzywdzący dla miejscowości, na terenie których brak źródeł zanieczyszczeń ale położonych w strefie, w której takie źródła (np. w innych miejscowościach) się znajdują. Przez to limity substancji niepożądanych są przekraczane.

Postulowana zmiana przepisów zakłada możliwość weryfikacji jakości powietrza w danej jednostki samorządu terytorialnego czy grupie jednostek na wniosek jej organu wykonawczego. Taki wniosek miałby być rozstrzygany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, a wynik postępowania zainicjowanego takim wnioskiem skutkowałby wydaniem decyzji administracyjnej, podlegającej kontroli sądowej. Intencją autor petycji jest więc uzyskanie wpływu na możliwość ustalania pozytywnych przesłanek do wprowadzenia opłaty miejscowej, poprzez uzyskanie statusu strony postępowania administracyjnego w tym przedmiocie.

Niezależnie od intencji autora petycji, opiniujący zwraca uwagę na fakt, że oczywistym wydaje się dotychczasowe zróżnicowanie sposobu weryfikacji badania jakości powietrza oraz występowania pól elektroenergetycznych. O ile bowiem te ostatnie są emitowane stacjonarnie przez konkretne urządzenia czy instalacje i nie przemieszczają się, o tyle jakość powietrza zależy nie tylko od położenia źródeł zanieczyszczeń, ale również chociażby od kierunku wiatru czy ukształtowania terenu. Dlatego dotychczasowe regulacje

zakładające weryfikację jakości powietrza dla określonych obszarów, a nie tylko poszczególnych miejscowości wydają się racjonalne. Skoro takie założenie towarzyszyło ustawodawcy, to należy rozważyć czy wprowadzanie zmian umożliwiających weryfikację czy ingerencję w sposób i metodologię ustalania jakości powietrza przez poszczególne i bezpośrednio zainteresowane gminy jest zgodne z interesem odbiorców ewentualnych usług turystycznych świadczonych w tych miejscowościach.

Co do kwestii formalnych obowiązujących przy rozpatrywaniu petycji wskazać należy na treść art. 8 ust. 1 ustawy o petycjach, który stanowi, że na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego niezwłocznie zamieszcza się informację zawierającą odwzorowanie cyfrowe (skan) petycji, datę jej złożenia oraz – w przypadku wyrażenia zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 – imię i nazwisko albo nazwę podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu, w interesie którego petycja jest składana. Natomiast ust. 2. Rzeczonego artykułu stanowi, iż informacja, o której mowa w ust. 1, jest niezwłocznie aktualizowana o dane dotyczące przebiegu postępowania, w szczególności dotyczące zasięgniętych opinii, przewidywanego terminu oraz sposobu załatwienia petycji.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o petycjach petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia. Ponadto art. 13 ust. 1 wspomnianej ustawy stanowi, że podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Z uwagi na fakt, że adresatem petycji jest organ uchwałodawczy gminy, właściwą formą załatwienia petycji będzie uchwała Rady Gminy Karczmiska poprzedzona stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

MICHAŁ BANIA

adwokat